

Svensk.

BRANDKÄRTNING

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER.

N:o 11. GÖTEBORG.
Joh. Olssons Eft. Boktr.
1912. Nov. 1912

Äges af:
Svenska
Brandmanna-Förbundet.
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
Öfverbrandmästare
ERIK BLOMGREN,
Göteborg. Tel. 10125 & 71

Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Lösn. 25 öre.
Annonspriser:
I texten 1 kr., å andra platser 70
öre pr cm. och spalt

En femtioåring.

Brandsergeant C. A. Söderlund

50 år fyllde den 22 november brandsergeanten vid Sundsvalls brandkår, Carl Axel Söderlund.

I anledning af dagens betydelse voro kl. 6,30 f. m. kasererade- och icke kasererade

kåren uppställda i redskapshallen. Brandchefen, Kapten Helgren, framförde till sergeant Söderlund, egna och kårens lyckönskningar, och nämnde därvid särskildt sergeant Söderlunds snart 25-åriga tjänst vid kåren.

Härefter överlämnade tal. en genom subskription åstadkommen gåva, bestående af ett guldur, med följande inskription: Minne på 50-årsdagen till sergeant Söderlund. Från befäl och manskap vid Sundsvalls brandkår.

Brandsergeant Söderlund tackade för minnesgåvan och den honom bringade hyllningen, hvarefter brandförmannen A. Schmidt utbragte ett lefve för sergeant Söderlund. Senare på dagen blefvo samtliga uppvaktande af sergeant Söderlund bjudna på kaffe.

Under dagens lopp fick 50-åringen motaga ett flertal lyckönskningstelegram.

C—m.

Från Jönköpings brandkår.

Den 14 sistlidne oktober inlämnade brandmanskapet vid härvarande brandkår en till stadsfullmäktige ställd ansökan om löneförhöjning från och med den 1 januari 1913.

I ansökan begärdes, med bibehållande af nuvarande 1:sta, 2:dra och 3:dje anställningsårens lönegrader, för:

4:de anställningsåret	Kr. 1,098: —
5:te och 6:te anställningsåren	» 1,218: —
7:de och 8:de »	» 1,278: —
9:de och följande »	» 1,398: —
Hyresbidrag till gift brandkarl pr år	» 150: —
Vedpenningar till gift brandk. pr år	» 50: —

Beklädnadsersättning kr. 100 pr år, hvarjämte befodringsarvodet till dist.-korpraler och korpraler skulle bibehållas med det nu gällande.

Brandmanskapets nuvarande löneförhållanden äro:

1:sta anställningsåret	Kr. 918: —
2:dra »	» 978: —
3:dje »	» 1,038: —

Då drätselkammaren behandlade ansökan beslutades att tillstyrka ett ålderstillägg å 5 kr. pr månad, att utgå i 4:de anställningsåret och ett hyresbidrag af 150 kr. till 4 af de gifta brandkarlarna. (Äldste brandkorpralen och kusknen har familjebostad å brandstationen).

Den 8 dennes behandlades ansökan ifråga af stadsfullmäktige och framkom därvid flera förslag, särskildt ett, hvars förslagsställare sade sig ämna hos stadsfullmäktige motionera om tillsättandet af en lönerogleringskomité för i staden anställda och med stöd häraf yrkade afslag, hvilket förslag också blef stadsfullmäktiges beslut med 32 röster, då drätselkammarens förslag erhöi 16 röster. Alltså icke någon löneförhöjning denna gång.

Första hjälpen vid olycksfall.

(Utdrag ur Svenska samaritaföreningens handbok).

Benbrott.

Brott å benen medföra ofta allvarsamma rubbningar, som vid olämplig behandling ytterligare försvåras.

Vid benbrott anlägges *stödförband* genast, innan den skadade förflyttas. Stödförbandet hindrar benändarna att röra sig och sarga sönder kött och hud vid brottstället under en den förolyckades transport.

Stödförbandet sammansättes af:

1. *Spjälor* (käppar, paraplyer, spånor, träribbor, linjaler, störrar, eldgafflar, sablar o. d.).

2. *Stoppning* (ull, vadd, gräs, mossa, blå, tyglappar m. m.).

3. *Bindmedel* (bindor, näsdukar, halsdukar, hängseln, tygremsor, remtyg o. d.).

Förbandet anlägges på följande sätt:

a) Den brutna lemman uppflyftes försiktigt. Händerna fatta ofvan och nedom brottstället och lyfta samtidigt under stadig dragning i lemmens längdriktning med den handen, som håller dess yttre del.

b) Det skadade stället blottas varsamt (åtsittande kläder och skodon klippas eller skäras upp).

c) Finnes sår, anlägges först ett sårförband, därefter anpassas med stoppning (melanlägg) försedda spjälor, hvilka böra hafva minst samma längd som det brutna benet.

d) Spjälorna anbringas å motsatta sidor af lemman och fästas stadigt på 2—3 ställen med ett lämpligt bindmedel.

e) Såväl under förberedelserna som vid förbandets anläggande skall en medhjälpare ständigt hålla den brutna lemman såsom i mom. a) föreskrifves.

Brännskador.

Äfven lindriga brännskador såsom rodnad och blåsor i huden äro lifsfarliga, om de utbreda sig öfver en tredjedel af kroppsytan.

Brännsår förbindas på följande sätt:

1. Såret inpudras med antiseptiskt pulver (jodoform eller xeroform), hvarefter ett vanligt sårförband anlägges; eller

2. Såret täckes med gas- eller linnelappar, indränkta med antiseptin eller något fett ämne (olja, kalkliement, borvaselin), hvarefter förbandet fullbordas medelst en binda eller duk.

Finnes icke ofvannämnda förbandsmateriel, kan förbindningen utföras sålunda:

3. Såret inpudras med stärkelse, fint strösocker, mjöl eller pulveriseradt träkol, eller ock läckes detsamma med lappar och dukar in-dränkta med färsk grädde, osaltadt smör, olja eller blyvatten.

Brännblåsor öppnas försiktigt med en ren nål eller knifspets, innehållet utpressas varsamt, hvarefter blåsorna och den rodnade huden skyddas genom lappar, indränkta med något fettämne såsom i mom. 2.

Brännskador orsakade af hett vatten förbindas med borvaselin antiseptin eller olja och gastyg.

Frätsår, uppkomna genom syror eller alkalier, spolas ymnigt med rent vatten och förbindas med vanligt sårförband.

Eld i kläderna! Om en persons dräkt antändes, är snabb och energisk hjälp af nöden.

Först kväives elden med täcken, kuddar, filter, rockar o. d., under det att den förolyckade, om så ske kan, rullas på golvet. Därpå begjutes hans kläder ymnigt med vatten.

Då all glöd blifvit släckt, aftagas (uppklippas) kläderna försiktigt å de brända kroppsdelen, sår och blåsor aktas väl samt förbindas enligt ofvan nämnda föreskrifter.

Brinnande fotogen släckes bäst med mjölk. Vid svårare brännskador bör alltid läkare anlitas.

Olycksfall genom elektricitet.

Vid *åkslag* och vid *beröring* af *elektriska kraftledning*ar uppstå ofta svåra olyckshändelser.

För behandling af dylika olycksfall böra följande regler beaktas:

a) *Vid åkslag.*

1. Eid i kläderna släckas hastigt enligt ofvan gifna föreskrifter.

2. *Medvetlöshet* behandlas med konstgjord andning och andra upplifningsmedel.

b) *Vid beröring af kraftledning.*

1. Den förolyckade aällägsnas genast från stömkretsen.

Detta kan ske genom att medelst en torr trästäng eller käpp rulla den skadade åt sidan

eller genom att föra undan ledningstrådarna.

Den förolyckade kan också fattas i rockskörten, om dessa äro torra. Vid försök att befria honom från ledningstrådarna lämna torr ylle, vanfar, kappor, hängslen o. d. af gummi, skydd mot den elektriska strömmen.

2. I lämpliga fall afstånges strömmen, eller afhugges ledningen medelst yxa med träskaft.

3. Sedan den förolyckade befriats från elektricitetens inverkan, behandlas han allf efter skadans beskaffenhet såsom vid åkslag.

Vid svårare olycksfall tillkallas alltid läkare.

Humanitet i brandkärtjänsten.

Om vi någon gång i det dagliga lifvet ville ägna en liten tanke åt oss själva och vårt uppträdande gent emot våra yrkesbröder inom samma kär, skulle stora flertalet gånka snart göra den upptäckten, att innebörden af begreppet humanitet ej respekteras på sätt det verkligen förtjänar.

Jag är fullt och fast övertygad om, att intet skulle förloras, men mycket vinnas på, om humaniteten inom våra brandkärer bleive något bättre omhuldad, än hvad nu är fallet — särskildt från befällets sida. — Jag vill ingalunda därmed haiva sagt, att vårt lands brandbefäl öfver en kam äro särskildt ohumana individer, som sig omvända och båttra skall, utan endast att befålet såsom fostrare och förgångsmän böra särskildt ägna sig åt saken, ty det får väl anses som orätt att ställa de underlydande till ansvar för ohumant uppträdande, om befålet själft stråfvar i denna riktning.

Enligt mitt förmenande finnes väl näppe-ligen något yrke, inom hvilket humaniteten i detta ords fulla bemärkelse skulle kunna så tillämpas, som inom brandkårsyrket. Det är ju en både känd och välkänd sak, att vid in-träffande eldsvåda, en kärs alla medlemmar äro så att säga på hjälpänn, och att den minsta vink är tillräcklig för att upplattas och blifva åtydd. Vi äro ju alla, från den högste till den lägste, satta på en så ansvarfull post som skyddande af lif och egendom, och i fa-rans stund besjälade af en enda gemensam tanke, nämligen, att till det yttersta göra vår plikt och att stå eller stupa.

År det då möjligt och med verkligheten öfverensstämmande, att någon kan glömma sig därhån, att han låter ett ohumant uppträdande komma sig till last under ett så ådelat och uppoffrande arbetes utförande?

Jonsareds Fabrikers Äktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprut-slangar af prima kvalitet.

Denna fråga är man tyvärr tvingad att besvara med ett bestämt och sanningsenligt ja. Det inträffar nämligen ofta vid eldsvådettillfällen, att befäl finna med sin värdighet för enligt att uppträda på ett synnerligen ohöfudsat och barockt sätt mot sina underlydande. En liten anvisning får fornen af stor tillrättavinsning, och där ett vänligt ord skulle kunna uträta underverk, ersättes detsamma i många fall med en skrapa ovet. Några hårda ord äro vid sådana tillfällen aldeles förkastliga och skulle helt enkelt förbjudas, ty ej nog med att en sådan mindre vänligt tillrättavinsning verkar nedtryckande på humöret och på så sätt hämmar arbetsglädjen — icke blott hos individen ifråga, som tillrättavinsningen gäller, utan jämväl hos dennes kamrater — utan äfven på i närheten varande personer, hvilka ej alls hafva med brandkåren och skaffa, verkar det i högsta grad obehagligt och kårens goda anseende kan med anledning häraf mycket lätt få en svår knäck och blifva lidande.

Det kan visserligen såsom ett slags försvär åberopas, att, den oro i sinna, som redan då brandsignalen går inom stationen gör sig förnimbar, på grund af den oerhörda spänning, som den febrila brådskan i förening med det ovissa som komma skall alstrar, borde utgå en förmildrande omständighet för bristande glömska af humanitetens lagar; men kan och bör ingalunda en sådan förmildrande omständighet godtagas? Det får nämligen ej aldeles bortses från en enda egenskap, som ovillkorligen bör vara tillfinnandes hos hvarje brandman, helst om han är befäl, och det är själfbehärskning. För en brandman som brister i själfbehärskning ligger det nära till hands att blifva ohuman i sitt uppträdande, och detta framträder helt naturligt i kännbarare grad, desto mera han har att säga till om.

Den inre bundna tjänstgöringen vid en fast brandkår kräver säkerligen, att humanitetens anda i möjligaste mån bör vara rådande inom kåren; såvida ej brandkårstjänsten fortfarande, likasom hittills, skall af stora flertalet i manskapsklassen betraktas såsom en tillfällighetssystem, ty längre hafva vi ännu i stort sedt ej kommit. Hvad detta sistnämnda vidkommer, så kan mycket väl framhållas och kanske äfven delvis erkännas, att den stora omsättningen bland manskapet, som hvarje fast brandkår säkerligen haft och ännu har känning utaf, ej är beroende af humaniteten eller har med densamma att skaffa, utan orsaken härtill är uteslutande att söka uti löne- och frihetsförhållandena, men lära väl ingen vilja besrida att om lönerna äro små, friheten ytterst begränsad och humaniteten minimal, så förbätt-

ras på grund af det sistnämnda ingalunda saken i sin helhet. Finnes ännu giltig anledning för de små lönerna och den begränsade frihetens tillvaro, så saknas däremot allt berättigande för humanitets utestängande från vårt dagliga lif i brandkårstjänsten.

Ett vänligt och humant bemötande skänker alltid den största tillfredställelse, och en människa, hon må vara hög eller låg, kan bära motigheter af skilda slag med ganska stort jämnmod, men så snart det ohumana bemötandet gör sig gällande, då brister sista länken i motståndskraften, och lifvet blir minst sagt trist om inte rent utaf outhärdligt.

Brandkårsryket är till hela sin läggning och natur af sådan beskaffenhet, att detsamma fordrar en enastående samhörighetskänsla mellan innehafvare af skilda grader inom samma kår, och torde nog humanitetens väg få anses som den enda riktiga att leda till detta måls ernående.

Inom hvarje brandkår borde humaniteten stå på så att säga ständig dagordning, och blir det i detta fall, såväl som i allting annat, befällets sak att gå före med godt exempel. Jag vill på det kraftigaste påstå, att disciplinen och den goda andan under inga förhållanden blifva lidande därför, att befälet är humant, utan snarare tvärtom. En befallning, gifven i human men bestämd form, blir undantagslöst verkställd och skulle fall inträffa att tredska gör sig gällande, hvilket absolut betvilfas, ja då är den tredskande ett »rotägg», som utan misskund och samvetsförebärslser bör snarast möjligt skiljas från kåren, ty under inga förhållanden får humaniteten leda till eftergifter. Att vid fall af tredska och dylikt använda makt-språk, är endast förspild möda, ty att med dylika medel skapa goda karaktärer har nog ännu ej lyckats och kommer säkerligen ej heller att så ske.

När ett befäl gifver en befallning skall en känsla af visshet hos befälet ifråga göra sig gällande nämligen, att den gifna befallningen blir med glädje åtydd och — såvida möjlighetsgränsen ej öfverskrides — utförd, och ej att verkställigheten uteslutande är beroende af rädsla för disciplinära efterräkningar.

I sammanhang härmed kan jag ej underlåta att framdraga ett lysande exempel på de goda verkningar, som ett humant befäls uppträdande kan frambringa hos sin underlydande. Vid ett i Stockholm förlagt regemente inträffade nämligen i somras den ytterst ovanliga företeelsen, att beväringmännen på ett kompani vid utryckningen från fullgjort möte till sin kompanichef öfverlämnade en genom frivilliga bidrag åstadkommen gifva, bestående

Henrikssons prisbelönta Benzinmotorsprutor

försäljas genom

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSÄFFÄREN

E. BERGSTRÖM & Co. STOCKHOLM K.

Telegramadress: "Ideal".

Rikstelefon 2258.

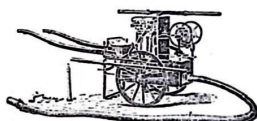
Svenska Brandsläckningsapparaterna RAPID & PUMP-RAPID

försäljas genom

HUGO KNOCHENHAUER, Stockholm.

Telegramadress: Knochenhauer.

Rikstelefon Ö. 320.

HENRIKSSONS prisbelönta Handkraftsprutor

försäljas genom

Hrr. Järn- & Redskapshandlare
samt i parti från fabriken.

Telegraf-adr.:
Sprutbolaget

A.-B. S. HENRIKSSONS Sprutfabrik,
och Mekaniska Verkstad. STOCKHOLM SÖ.

Rikstelel.
6053.

af en större silfverpjas, försedd med inskription, som angaf, att gifva just var ett tack för vänligt och humant bemötande. Jag är fullkomligt öfvertygad om, att den gifvan för mottagaren säkerligen utgör ett kärt minne af oskattbart värde. Ett sådant befäl skulle med all sannolikhet få sina män att med glädje och utan minsta tvekan följa sig, om det också vore i döden. Honnör för ett sådant befäl och heder åt de män som förstodo att till fullo uppskatta samma befäls humana uppträdande!

Största delen af de tillfällen, vid hvilka afvikelser från humanitetens väg inträffa, skapas nog af oss själfva och i flesta fall blott och bart för futtiga småaktigheters och därmed jämställda anledningars skull.

Därför, yrkesbröder af skilda klasser, bort med alla lumpna ränksmidier, gnatigheter och småaktigheter, hvilka endast medföra obehag för alla parter och skaffa dess omhuldare ett välförtjänt förakt, och låt det rent mänskliga och sunda i förnuftet komma till sin fulla rätt! Först när så sker, kan det för alla och en hvar blifva tal om odelad glädje och trefnad i den tjänst, hvars utöfvare tagit till sin lifsuppgift att stå som skyddsvakt kring medmänniskors lif och egendom. En sådan lifs-

uppgifts innebörd är af så vacker och storlagen karaktär och så intimt förbunden med allt hvad humanitet heter, att den minst af allt bör nedfläckas af ett dåligt humörs läghet och rena kitslighet.

Fine.

Ny anordning för släckning af eld å fartyg.

Sjöolyckor kunna vara af olika slag. Bland de farligaste äro onekligen eldsvådor. Det kan därvid hända, att hvarken båtar eller annan räddningsattiralj kan åtkommas för lågorna. Många försök ha gjorts till förekommande eller snabb eldsläckning ombord.

Aktiebolaget Lux har utexperimenterat en patenterad automatisk släckning af eldsvådor ombord medelst kolsyra, kombinerad med vatten och ånga, hvilken äfven är användbar på land. Anordningen består af en kolsyrebehållare, förbunden med ett rörnät, som sträcker sig till alla de rum, man önskar skydda. Från kolsyrebehållaren, som placeras i eller invid navigationshytten, utgår rörnätet efter hela far-

tygets längd med mynningar och dithörande smältpropar i hvarje rum, där en eldsvåda kan tänkas uppstå. Befälhåfvaren kan, när alarmklockan ljuder, strax veta, hvarest eld utbrutit genom en nummertafla intill kolsyrebehållaren, och kan då påsläppa kolsyra, ånga eller vatten, hvilket som för andamålet bäst passar.

Körbar apparat för släckning af brinnande oljetankar.

Under oktober och november 1910 föranstaltades i Hamburg omfattande släckningsförsök med Perkeo-lödder, hvilka försök bevisade, att släckandet af bränder i flyktiga eldfarliga vätskor, för hvilka brandkåren hittills stått tämligen maktlösa, numera hade blifvit möjliga. Hamburgs brandkår har nu i sitt bemödande att kunna lämna en verksam hjälp vid dylika eldsvådor af patentinnehafvaren förvärfvat sig licens för byggandet af en körbar släckningsinrättning för Perkeo-skum.

Nyligen blef en sådan släckningsinrättning afpröfvad å Hamburgs hufvudbrandstation. Apparaten gör det möjligt att af medförda torra kemikalier på brandstället ifråga framställa de för skumbildningen nödiga vätskorna och att bringa skummet på eldihården. Inrättningen består i hufvudsak af fyra från hvarandra skilda behållare af hvardera 250 liters rymd, som äro försedda med ett genom en motor drivet omröringsverk; vidare af två genom en gemensam motor drifna pumpar, gifvande 50 liter i minuten hvardera. Hvar och en af dessa båda pumpar äro genom sugrör och växelkranar så förbundna med hvardera två behållare, att de genom växelkranens inställande omväxlande kunna suga vätskan ur en af behållarne och befordra den ut i tryckledningen.

De af Hamburgs brandkår anställda försöken hafva gifvit vid handen, att inrättningen vid användandet af tjänliga kemikalier är brukbar och äfven för släckningsändamål lämnar ett ganska lämpligt segt skum under en längre tid. Apparaten lämnar omkring 660 liter skum i minuten. Då nu cirka 5 centimeters skumhöjd är nog för att släcka elden i en brinnande eldfarlig vätska, så kan på en minut en brinnande yta af 12 kvadratmeter släckas, eller på 10 minuter 120 kvadratmeter. Detta motsvarar en tankgenomskäring af 12,5 meter.

Hamburgs branddirektion anser, att denna körbara apparat har en nöjaktigt kapacitet, så

att, vid inrättandet af den under byggnad varande petroleumhamnen, med en vattenyta af 300,000 kvadratmeter och en kajlängd af 2,150 meter för uppställning af tankar o. s. v. samt en tomtareal af 427,000 kvadratmeter, den till anläggningen hörande brandstationen kommer att utrustas med en körbar skumsläckningsinrättning.

Ett förslag till vattenledning i Göteborg 1862.

Nedanstående är hämtat ur en tidning för den 24 juli 1862.

Civilingenjörerna English och Hanson ha till magistraten inlämnat förslag till kontrakt mellan ifrågavarande myndighet och nämnda ingenjörer rörande Göteborgs förseende med vatten. Om förslaget vinner stadsfästelse, skulle vattnet tas från Säfveån och basånger och maskiner för dess uppfordring anläggas förmodligen vid foten af det berg, som ligger mellan skansen Lejonet i östlig riktning och Nya begravningsplatsen. På toppen af detta berg skulle i så fall en större reservoar inrättas samt en mindre på någon af höjderna i stadens medelbara grannskap, t. ex. på bergterrängen mellan Haga och Majorna. Denna mindre reservoar fingo då en höjd af omkring 150 fot öfver älfvens vatten, hvarigenom det blefve tjänlig till att förse med vatten vid eldsvådor i de högre belägna delarna af staden.

Enligt kontraktet skulle kommunen bevilja E. & H. monopol på 50 år, gratis upplåta tomter för bassånger och reservoarer, vidta åtgärder till förhindrande af att vattnet i Säfveån förorenas till den grad att det blir obrukbart, samt medge E. & H. rätt att lägga ner rör i gator och vägar. Vattenverket skulle vara fritt från alla skatter och afgifter.

Brandmän,

som äro villiga att upptaga annonser för **Svensk Brandkårs-Tidning**, torde i och för närmare underrettelsers erhållande snarast skriftligen anmäla sig å tidningens expedition

Vanlig agentprovision erhålles.

E. & H. skulle lämna vatten till följande priser: till eldsvåda från brandöppningarna i gatorna 20 rdr om året för hvarje brandöppning; till vattning af gator, sköljning af rännenstenar etc., hvar till vattnet tages från brandöppningarna, 1 öre för 50 kannor; till offentliga byggnader 1 öre för 20 kannor; uttappningsställen i de fattiga kvarteren för en kran, som ger 900 kannor i timmen, 300 rdr rmt pr år. Till privatkonsumer skulle vattnet lämnas efter särskild öfverenskommelse. Staden skulle vara berättigad att efter 20 år inköpa vattenverket.

”Effektivväggen”.

Vid Täby utanför Stockholm demonstrerades häromdagen för Svenska teknologföreningens afdelning för byggnadskonst ett nytt byggnadssätt, upfunnet af byggmästaren John Blomberg, Täby.

Det nya byggnadssättet består däri, att väggen gjutes i betong med luftkanaler, hvilket möjliggöres genom en patenterad form, så konstruerad att man ett par timmar efter gjutningen kan lyfta den ur sin kanal.

»Effektiv»-väggen användes till bärande ytter- och innerväggar såväl i fasad- som brandmur samt i grundmurar. För större hus användes armering af järn; dessutom förekomma vanliga förstärkningar med byglar och sträckankare.

»Effektiv»-väggens fördelar ligga i dess prisbillighet, som uppges ställa sig lika med billigaste slag af träväggar samt 40 procent billigare än stenvägg, vidare i dess brandsäkerhet, som är likvärdig med teglets, dess värmeisolering, som skall vara bättre än en 45 cm. tegelvägg. Vidare skall den vara hygienisk, stabil och lättare i vikt än en sådan af tegel, och en byggnad af detta slag kan uppföras på halva den tid, som behöves för en tegelbyggnad.

Ett hus om 4 rum och kök, badrum och källarvåning, uppförd efter detta system, ställer sig på 5- å 6,000 kr. Två på detta sätt byggda villor äro redan färdiga vid Täby och två andra äro under uppförande. Ritningar till ett sex-våningshus för Stockholm efter detta system äro uppgjorda och framlagda till byggnadsnämndens granskning.

Sprid denna Tidning!

Anmärkningsvärda eldsvådor.

Stor eldsvåda vid Stjärnsunds bruk.

Vid 5-tiden på morgonen den 21 dennes uppstod eld vid Stjärnsunds bruk. Elden började vid en remledning, som driver förvalsen till trädvalsverket och spred sig hastigt inom hela detta verk äfvensom det härmed sammanbyggda plåtvalsverket.

Brukets befolkning tillkallades skyndsamt liksom senare också folket vid underlydande gårdar och större delen af arbetsstyrkan vid Långhyttans bruk, som anlände med en ångspruta och annan material. Med hjälp af denna spruta samt brukets egen ångspruta jemte en del handkraftssprutor och tack vare god vattentillgång lyckades man begränsa elden till nämnda verk. Tur var, att vindstilla rådde. Närmast hotade voro snickeri- och plåtlagerverkstäderna, grofvalsverket, finstålsverket, kontorsbyggnaden, badhuset, förvaltarestaden och en arbetarestad, men samtliga dessa byggnader lyckades man genom ett intensivt arbete att rädda, äfvensom den närbelägna järnvägstationen. Sägverket ligger ett stycke från bruket och var ej hotadt.

Träd- och plåtverken nedbrunno däremot till grunden inom ett par timmar. Fram emot 8-tiden var elden begränsad, men ännu sent på förmiddagen pågick eftersläckningen.

De nedbrunna verken utgöra inemot hälften af hela bruket. Skadan torde uppgå till omkring 200,000 kr. Det brunna lär vara försäkrat i Victoria.

Bruket som äges af Klosters aktiebolag sysselsätter öfver 200 arbetare. Chef är disponenten Harald Funch. Det brunna kommer att återuppbyggas.

Stor eldsvåda vid Kramfors.

(Från en af våra korrespondenter i Hernösand.)

För andra gången på omkring ett år har Kramfors-Ångermanälvens största sägverk hemsökt af en förhärjande eldsvåda. Det var den 12 sept. i fjol som den ena sägen nedbrann. I år den 22 sept. blef det brädgårdens tur. På platsen, som går i en half cirkel kring en kanal, finnes på hvardera sidan tvenne intill hvarandra liggande förvaringshus. Från de båda på västra sidan af halfcirkeln liggande märkte en gosse ungefär kl. 3 e. m. söndagen den 22 sept. eld slå upp. Han varskodde genast en ångare i närheten och nu ljödo alarm-signaler ång. »Robert». »Gurli» och »Kvick», samt från fabriken.

Nämnda ång. började genast eldsläckningsarbetet. Municipalsamhällets brandkår med sina sprutor utryckte också snart under befäl af brandchef R. Rosin, och något senare kommo flodsprutorna från Sprängsviken, Bollsta, Sandviken, Sandslån och

Glasbruket med flera till en styrka af 12 flodsprutor, som deltog i släckningsarbetet. Elden flammade emellertid upp med förfärande fart, plankor, lädämmen m. m. voro tacksamma brännämnen. Närliggande byggnader blefvo genast starkt hotade, kontorsbyggnaden och förra faktor Forsgrens hus närmast brandstället täcktes med brandsegel. Genom energisk sprutning på en viss punkt lyckades man afskilja en del af brädgårdens som räddades, men i allt öfrigt brann det med rarande fart, och först vid 6-tiden kunde elden anses något begränsad. Vid 7-tiden började det åter blåsa upp och vinden kastade något, så att ett starkt gnistregn och stora brinnande pappflager kastades in mot granskogen på andra sidan vägen. Det började brinna här och där i skogen och såg en stund hotande ut. Hade skogen börjat brinna, hade antagligen flera gårdar i närheten strukit med. Man släckte emellertid hvad helst elden nppenbarade sig. Och nu en kvart före 8 kom militären ned från stationen, 300 man under befäl af kapt. Bagge. De sattes genas i verksamhet, somliga aflöste vid sprutorna och förde slangarna energiskt allt närmare de flammande hälen, andra utplanterades i skogen eller i grupper på sådana platser inom samhället, och vägarne till brandstället afspärrades. Det lungnade åter, och vid 10-tiden på kvällen voro de största flammande hälen dämpade, så att det var slut med eldregnet, och skogen var räddad. Vid 12-tiden på natten voro endast 175 man militär ute på eftersläckning. De aflöstes vid 2-tiden af den andra delen af manskapet. All fara ansågs nu så godt som öfvervunnen, men eftersläckningen pågick i 3 dagar. Den utbeordrade militären återvände med morgontåget den 23, men 4 flodsprutor voro ännu i verksamhet. Hvad som förstördes af elden var omkring 2,200 tons pappmassa och 2,000 standart lädvirke jemte massor af plankor och bräder m. m. 4 större och 5 mindre skjul för uppläggning af trämassa och lådor samt ett brädgårdskontor, till ett sammanlagt värde omkring 700,000 kr.

Huru häftigt elden flög omkring framgår bland annat däraf att under aftonens lopp det fattade eld 8 gånger i en arbetarebostad ett godt stycke från eldstället och icke mindre än ett 20-tal gånger i kvarnstallet, samt till ett sågverk som ligger en mil från brandstället kastades elden. Hade vindriktningen varit en annan och elden kastat sig öfver den ganska smala vattenremsan till brädgården midt emot, hade med största sannolikhet icke blott denna utan en mängd bakom liggande arbetarebostäder blifvit lågornas rof.

Hur elden uppkommit vet man ej med bestämdhet, men det antages att några pojkar varit inne i ett af pappskjulen för att spela kort och rökt cigarretter och på så sätt spildt eld.

Kramfors sågverk ligger 5 mil från Hernö-

sand. Det har 2 sågar, 1 lädfabrik och 1 trämassafabrik.

Municipalsamhället med samma namn ligger strax intill sågverket och har 3 å 4,000 innev.

En hemsk eldsvåda.

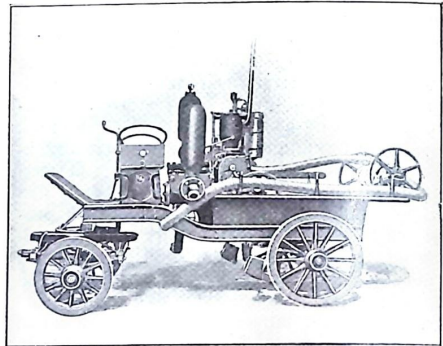
Har nyligen hemsökt barnhuset i San Antonio i staten Texas. Föreståndarinnan, sex systrar och en gosse funno döden i lågorna. Systrarna hade, då de märkte, att ännu två barn måste vara kvar i huset, trängt in i den brinnande byggnaden. Men lågorna spärrade utgången för dem, så att alla utom föreståndarinnan brunno inne.

Äfven föreståndarinnan rusade dock tillbaka in i lågorna för att rädda ett barn som visade sig i fönstret till en af de öfre våningarna. Just som brandmanskapet hade fört sina stegar upp till denna våning, gaf golfvet i rummet vika och föreståndarinnan störtade tillika med barnet ned i eldhafvet.

Den hjältemodiga kvinnan var liksom tre andra af systrarna bördig från Irland. Vid eldens utbrott voro ungefär hundra barn inne i byggnaden.

Ohygglig eldsvåda i varumagasin.

Tidigt på morgonen den 3 dennes utbröt en

Motorsprutan "MERIT"

5 hkr.

Lättskött och absolut tillförlitlig.

Driftkostnad c:a 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten pr minut med en 25 met. vågrät, 20 met. lodrät stråle.

C:a 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

Motorafdelningen.

Göteborg. Stockholm. 378 Malmö.

vildsam eldsvåda i firman John Barkers varumagasins i Kensington i London. Först efter flera timmars ansträngningar lyckades man släcka elden. Flera personer, anställda hos firman, lägo och sofo i sina i varumagasinet belägna rum, då elden utbröt. Fyra kvinnliga biträden, som försökte rädda sig genom att hoppa ut genom fönstren, blefvo så svårt skadade, att de omedelbart afledo. Elfva personer, däribland en brandsoldat, skadades svårt.

Eldsvåda i svafvelfabrik vid Newyork.

På Brooklynsidan af East River utbröt den 25 dennes eldsvåda i svafvel- och oljefabriker. En mängd explosioner inträffade, hvarvid flera personer skadades. Den materiella förlusten beräknas till omkring en million dollars.

Sexton brandmän skadades under släckningsarbetet.

Ordet fritt.

De påståenden och uttalanden som göras uti insända artiklar under ofvanstående rubrik få alltid stå för insändarens egen räkning.

Red.

Till

Redaktionen af Svensk Brandkärs-Tidning,
Göteborg.

I S. B.-T:s julkäfte för i år hade under teckenad beretts tillfälle tala litet grand om gymnastik och dennas betydelse, särskildt för oss brandmän, och nämnde jag i sammanhang därmed äfven min äsikt nämligen, att en brandkår bör bestå af *unga, friska och kraftiga* män. Denna min äsikt tycks ha' väckt en ful misstanke om mig hos en ärad kollega, som i senaste utkomna nr därmed till mig framställt ett par frågor. För att rentvå mig ber jag härmed, att med redaktionens benägna tillstånd litet närnare få utveckla mina äsikter i denna sak.

Då Stockholms brandmanskap för några år se'n gjorde framställning om 50 % förhöjning på sin lön, tyckte sälls Jörgen, att brandmännen vore alldeles för blagsamma i sina anspråk, hvarför han föreslog i »Figgaro» 100 % förhöjning* och framhöll i motiveringen till sitt förslag, hvilka stora fordringar man ställer på en brandman: »Han skall vara stark som en björn, vig som en apa, snabb som en stormvind, djärf som en örnen, begäfvad med en stor portion kallblodighet och dödsföret jämte lindrig gudsfruktan och kristendomskunskap etc.»

Jörgen hade rätt, nämnda goda egenskaper bör en äkta brandkarl besitta, men bör jämväl äga en god omdömesförmåga. Detta är egenskaper,

som inte förvärfvas *enbart* genom praktik. En brandman måste vara så att säga född brandman; är han det, så kan han vara lika styf brandkarl efter 3 års tjänst i yrket som efter 15 år, det vågar jag påstå, ty konstigare är det i alla fall inte — förutsatt naturligtvis, att den kär han tillhör är så stor, att han under dessa 3 åren fått vara med om några eldsläckningar.

Den, som tänker ägna sig åt brandmannayrket, borde, innan han antages, underkastas en grundlig läkareundersökning, helst af specialist i bröstsjukdomar, ty dessa särskildt tyckas följa yrket, och därefter innan han gifves fast anställning pröfvas, huruvida han eger anlag för yrket.

Vårt yrke är ju alltid förenadt med ej allenast lifsfara utan äfven risken att genom förkylning ådraga sig svåra kroniska sjukdomar, och då brandmannen, på grund af det myckna vistandet inom hus lätt blir ömtålig och mottaglig för sjukdomar, är det just genom gymnastiken och det uppriskande härliga idrottslifvet ute i »Guds fria natur» han skall stärka och härda sin kropp, så att han åtminstone inte i förtid blir gammal.

Att brandmannen sålunda bör vara fysiskt väl rustad, äro vi väl öfverens om, men hur skall det då gå med honom, då han närmar sig gubbaldern och börjar dras med reumatist, styfva ben och mag-ister med mera sådant. Då är han inte längre lämplig som brandman och bör därför snarast möjligt skiljas från tjänsten, naturligtvis inte utan vederlag, det vore synd. Alltså: Då han uppnått den åldern, då han ej längre förmår följa sina yngre kamrater, bör han afskedas och erhålla pension i proportion till sin tjänsteålder och den lön han vid afskedet innehar. Jag tillåter mig, att som ett mönster för ett pensionssystem här framhålla ett af Stockholms brandmanskap för ett par år se'n till vederbörande inlämnadt förslag enl. hvilket förslag pension skulle utgå efter 15 tjänste- och 35 lefnadsår med 40 % samt 3 % årlig ökning från 15 till 25 tjänsteår, så att brandmanskap efter 25 tjänste- och 45 lefnadsår skulle komma i åtnjutande af pension intill 70 % af innehaft lön. Om brandman till följd af sjukdom eller kroppsskada, ådragen vid utföningen af sin tjänst, ej längre kan användas till någon befattning vid brandkåren, skulle han tillförsäkras pension lika med sin vid brandkåren åtnjutta lön, oafsedt tjänsteålder.

Det finns 50-åringar, som följa hvilken 25-åring som helst, men det är få undantag. I allmänhet börja nog ålderdomskrämporna göra sig kännbara redan vid 35 å 40 års ålder, isynnerhet i vårt yrke. Det vore därför till bättnad för såväl brandkåren i sin helhet, som för den enskilde brandmannen, om han, då ungdomskrafterna börja svika, mot någon vedergällning för sin tjänst finge och kunde lämna denna för att söka sig en annan för sin ålder mera lämplig sysselsättning. Men —

*) Kan i förbigående tala om att man vid Stockholms brandkår nu också har begärt 100 proc. förhöjning på sin lön.

för att han nu i det längsta, för att inte allt förtidigt behöfva anlita ofvan nämnda förtidspension må kunna behålla sin kropp vid full vigör, måste han vårda densamma: genom en systematisk, allsidig, fysisk fostran, och däri ligger gymnastikens nödvändighet.

— t.

Till

Redaktionen af Svensk Brandkårs-Tidning,
Göteborg.

Som en insändare i denna Tidning, nr 7, innevarande är, vill göra troligt, att gymnastiken är en absolut nödvändighet för brandmannen liksom äfven att den äldre brandmannen med flerårig öfning icke kan prestera ett väl så godt arbete, som en kår bestående af unga män, anhålles med anledning häraf få upplysa, att vidkommande gymnastiken, som sådan betraktad, är det visserligen sant, att då den rätt bedrivs utgör ett godt medel för människokroppens vigör för såväl gammal som ung, men att åstadkomma gymnastiköfningar med brandkåren inom en del stadssamhällen skulle nog möta svårigheter, dels emedan nödiga lokaler saknas och dels äfven därför att organisationssätten vid en del brandkårer äro af den beskaffenhet, nämligen halffasta-, att den gymnastik insändaren tänkt sig, äfven af ekonomiska skäl, icke gärna är utförbar. Det är således de fullt genomförda stationerade kårerna, som i sammanhang med sin tjänst kunna åstadkomma gymnastik. Icke heller anser jag den gymnastik som insändaren åsyftar är aldeles nödvändig för brandmannen, ty bedrivnas omväxlande öfningar i rätt riktning i förening med stegmateriel, får brandmannen därigenom en god och kraftig gymnastik på samma gång han ideligen förkoffrar sig i yrkesutbildningen, och detta är väl ändå hufvudsaken. Förfares således på angifna sätt, där frigymnastik icke kan åstadkommas, kan man med full befogenhet påstå, att den *mogna brandmannen, med sin fleråriga öfning och gedigna yrkesutbildning, är i flera afseenden att föredraga* framför enbart en kår, bestående af ynglingar.

Jag anser att den lämpligaste åldersgränsen för anställning vid brandkår bör vara efter fullgjord värnplikt, och finnes sedermera anlag och intresse för yrket kan tjänstgöringen med godt uppförande fortgå så länge han håller sig frisk och arbetsduglig, utan afseende på ålder. Hufvudsaken är att personalen har en ekonomisk trygghad bärgning, ty därmed växer intresset för tjänsten som yrkesdughet. Utan sagda fördelar blir tjänsten alltid intresselös.

För åstadkommandet af insändarens önskemål och för att en gång komma ifrån de nu gängse

fattigdomssystemen, som i ett flertal städer äro rådande, tror jag enda sättet skulle vara att brandpersonalen inom dylika samhällen, med förenad viljekraft sökte genom bearbetning åstadkomma en hjälplig brandstation, där en aflönad kår voro stationerad jämte brandredskapen m. m.

Till sistnämnda önskemål lär väl knappast kommunerna själfmant annäla sig, utan skulle säkerligen »papperssystemen» med dess intetsägande ersättning komma att fortgå i all framtid, därest ingen upprekning och väckelse framkommer från personalens sida. Vill därför synas som brandmännen själfva och dessas aspiranter till stor del bära skulden och medverkan till att de halffasta brandkårsystemen, med sina löjväckande löneförhållanden, ännu florerar och finnes vid lif, emedan det förmärkes, att välvilliga individer, utan vidare städse framhårdar och stå villiga att låta binda sin frihet vid så maktpåliggande och ansvarsfull syssla som brandyrket, samt därtill icke minst, att fortfarande tjänstgöra såsom dragdjur vid transporten af brandredskapen.

Probator.

Till

Redaktionen af Svensk Brandkårs-Tidning,
Göteborg,

Några ord om bjälklag.

I stenhus, där bjälkarna äro af trä, äro bjälkarnes dimensiner merendels 6×10 tum. Bjälkarnas ändar äro inmurade 6 tum i respektive väggar på c:a 18 å 20 tums afstånd från hvarandra. För att lagenligt undvika att de samma instickas i rökgångar, skola bjälkarna där afväxlas. Dessa växel- och stickbjälkar hänga i därför afsedda järn (växeljärn). Å bjälkarnas underkant påspikas 1×1 tums ribb, utgörande stöd för trossbottnar och fyllning. Många hus äro byggda med dubbla bjälklag (ljudbjälkar). Konstruktionen är då följande. Först en 6×6 tums sparre på hvars undersida takbräderna för underliggande väning äro spikade. Ofvanpå sparrans ändar en $3 \times 6 \times 6$ tums knubb, hvarpå bjälken hvilat. Emellan nämnda takbräder och trossbotten uppstår så att tomrum.

Vid eldsvåda i bjälklag och trossbottnar angripes gifvetvis i de flesta fall först växel- och stickbjälkarna. Orsaken till elden brukar ju mest bero på trasiga rökgångar och härden bör alltså först sökas där. Vid undersökningen brukar man gå till väga på så sätt, att man med händerna känner efter, hvar golvet är upphettadt. Har man med enkla bjälklag att göra, är saken lätt. Att däremot finna härden, om elden börjat i dubbla bjälklag, ter sig värre. Tänkas kan att elden börjat i nämnda tomrum, där det ingen fyllning finns, som hämmar, utan eldens spridning sker omedelbart un-

der hela golfvat, stundom i flera rum. Ty där rummen äro afdelade medelst tvärväggar, timras dessa ofvanpå bjälkarna. Eldens spridning kan således under nämnda förhållande blifva afsevärd.

Tilläggas nu att växelbjälkar i första hand bör skyddas, emär dessa måste bära »sticken».

Andra bjällklagskonstruktioner torde finnas, hvarför inlägg i frågan vore önskvärd. Anledningen härtill behöfver väl ej tilläggas.

I tanke att praktiserade brandmän ville i tidningen framkomma med sina rön på ifrågavarande område har frågan upptagits, och tecknar.

Kamratligt
C—m.

Till

Redaktionen af Svensk Brandkårs-Tidning,
Göteborg.

Beklädnad- och titelfrågan.

Det skulle säkerligen vara af stort intresse för många, om det genom vår tidning lämnades upplysningar om huru och i hvad mån den af Svensson i brandchefsföreningen förordade enhetliga uniforms- och titelfrågan vid brandkårerna kommer att genomföras.

Vore tacksam om denna min påstötning blifve intagen i tidningen.

Brandman.

Förbundsangelägenheter.

Till Svenska Brandmannaförbundets medlemmar!

Då enligt förbundsmötets beslut i Falun innevarande år förbundets tidning, *Svensk Brandkårs-Tidning*, kommer att från och med nästa år blifva obligatorisk för medlemmarna, vilja vi, för att redan från början kunna bestämma upplagans storlek, vänligast påminna härom.

Hvarje förbundsmedlem har att till förbundets kassör under år 1913 erlägga i årsafgift 5 kronor, af hvilka hälften beräknas för tidningen. Enligt beslut vid årsmötet skall denna afgift erläggas halfårsvis.

För att redan med första numret kunna bestämma, i hvilken upplaga tidningen under året bör utgå, är det nödvändigt, att medlemmarna före januari månads slut till förbundskassören inbetalar sin första halfårsafgift, ty i annat fall kan de hända, att de första numren af tidningen för året ej kunna erhållas.

Att förbundets medlemsantal kommer att minska genom förbundsmötets åtgärd att göra tidningen obligatorisk, som någon påstått, ha vi mycket svårt för att förstå. Ty hvarje nuvarande förbundsmedlem torde

nog till fullo inse nödvändigheten och nyttan af en egen tidning för förbundet, hvilken såsom en sammanhållande länk emellan medlemmarna bidrager till att göra förbundet fastare, och till detta hoppas vi, att hvarje nuvarande medlem kommer att bidraga.

Insänd därför årsafgiften i god tid till förbundskassören!

Götöm ej heller utaf att meddela redaktionen om allt, som kan intressera och gagna brandmännen!

Ty därigenom blir tidningen också mera värdefull.

Red.

Löneuppgifterna.

Som bekant beslutades vid förbundsmötet i Falun att lata utgifva ett särskildt häfte, innehållande uppgifter öfver de olika brandkårernas aflönings- och fridagsförhållanden. Redaktören atog sig att kostnadsfritt hopsamla och ordna dessa uppgifter i den man de inkomma och sedan beförda dem till trycket. Det har dock visat sig vara förenadt med stora svårigheter att fa in fullständiga och tillförlitliga uppgifter från de olika brandkårerna, i sådan tid, att häftet kunnat utgifvas den tid som mötet bestämde, hvarför tryckningen blifvit afsevärdt fördröjd. Ehuru ännu inte på långt när alla uppgifter, trots påstötningar inkommit, komma dock de uppgifter som erhållits att tryckas och medföljer som gratisbilaga första numret af Svensk Brandkårs-Tidning för nästa år

Red.

Brandkonsulanterna.

Vice brandchefen i Karlskrona, Herr Adolf Nilsson, har genom förbundsordföranden meddelat att han är förhindrad innehafva uppdraget att vara Svenska Brandmannaförbundets brandkonsulent.

Red.

Brandkårmuseum i Göteborg har af arfvingarne efter aflidne fabriksföreståndaren Herr B. T. Bergström i Göteborg som gifva fatt emottaga en honom tillhörig hatplåt sedan frivilliga brandkårens tid och hembäres härmed till gifvarne ett värdsamt tack.

Å museets vägnar
Erik Blomgren.

Notiser.

Inrikes.

Till Brandkorpral i Örebro efter Herr J. A. Sundkvist, hvilken erhållit anställning som brandsergeant i Karlskrona, har antagits brandmästaren vid Alingsås brandkår Arvid Svensson.

Brandmän!

Vid behof af varor, gynna denna tidnings
annonsörer!

ALMÄNNA BRANDREDSKAPSÄFFÄREN Stockholm
E. Bergström & Co.
 Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gelle 1901. Statsdiplom Berlin 1901.

Specialaffär för
Brandmateriel.

Ny brandstation i Göteborg. Vid Lorensbergsgatan är en ny mindre brandstation under uppförande. Stationen, som skall tagas i bruk den 1 juli 1913, kommer att utrustas med en redskapsautomobil, kombinerad med en mekanisk stege. Personalen kommer att bestå af en brandförman, stationsbefälhavare, samt 5 å 6 brandmän.

Näpst falskt alarm-gifvare. Söndagen den 15 sept. kl. 1,22 e. m. alarmerades Gelle Brandkår från brandskapet vid Hotell Fenix. Brandkåren kunde emellertid genast återvända enär ingen eldfara förefanns. En hamnarbetare Otto Åstrand, hade nämligen för sitt höga nöjes skull alarmerat brandkåren. Glädjen blef för honom ej långvarig, ty inom en timme lade polisen vantarne på honom och dömdes han sedan för sitt dumma tilltag att böta 75 kronor.

Patent sökes, å »Anordningar för eldens begränsande i händelse af antändning vid fyllningsmaskiner för tändstickor» af E. Carlsson i Vänersborg från 18 nov. 1911.

Glimtar.

»Ett ungt fruntimer, tillhörande balettkåren, undslapp häromdagen med knapp nöd en kvalfull död, berättar en amerikansk tidning. Eldsvåda hade utbrutit i hennes hem, hennes hår antändes och mer än hälften brann upp. Till all lycka var hon vid samma tid på teatern med andra hälften af sitt löshår på hufvudet. Hon hade lämnat hemmet en fjärdedels timme innan elden kom lös.»

BEKVÄMT FÖR BRANDSOLDATERNA.

Ett par amerikanare besågo en engelsk brandstation, där brandchefen visade dem omkring på det artigaste sätt. De hade mycket att anmärka och ouppöhlrigt förklarade de, att den eller den detaljen var bättre ordnad på de amerikanska brandstationerna.

Den engelske brandchefen höll god min och var lika artig trots de många öfvermodiga anmärkningarna. Så pekade den ene amerikanen på en vattenslang och sade:

— Att ni använda såna där futtiga 3-tumsslangar ännu!

I Newyork använda vi uteslutande 9-tumsslangar. — Ja, sade brandchefen i undfallande ton, den där 3-tumsslangen använda vi inte heller vid eldsvådor; den är bara för vattning af stationen. Vid eldsvådor använda vi aldrig annat än 12-tumsslangar. Det besparar oss besväret att draga steger med oss. När vi vilja skicka en brandsoldat upp till taket, låta vi honom sätta sig på munstycket till sprutan och släppa så på vatten — och han är där uppe på en sekund!

Amerikanarne sågo en smula generade ut. Men så invände den ene triumferande:

— Ja, det är nog bra; men om karlen sedan vill ned igen?

— Enklaste sak i världen, återtog brandchefen stillsamt, han bara slår armarne kring vattenstrålen och glider ned längs den.

PROFESSOR A.: — Hade du inte förra terminen en mycket lofvande elev som hette. . . hette Karlblom? Hvarf har han tagit vägen?

Professor B.: — Åh, det var synd på den gossen. Han experimenterade lite oförsiktigt med explosiva ämnen. Ser du fläcken där uppe i taket?

Professor A.: — Nog gör jag det.

Professor B.: — De' ä' Karlblom de'.

